

Petr Jesař

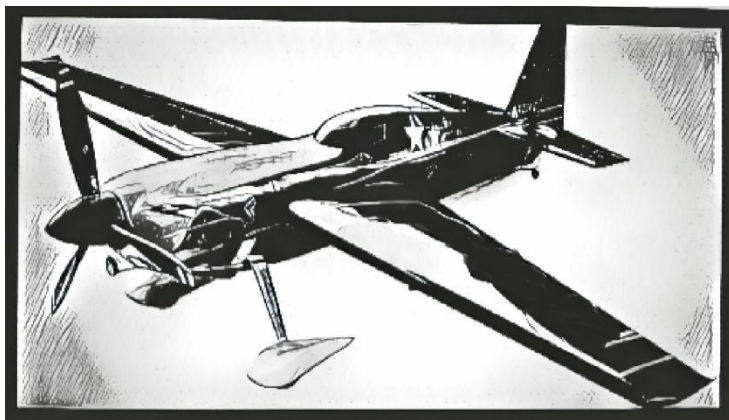
SÁZKA NA JISTOTU

Kriminální příběh z prostředí celosvětové letecké soutěže Red Bull Air Race

SÁZKA NA JISTOTU

Petr Tesař

Kriminální příběh z prostředí celosvětové letecké soutěže Red
Bull Air Race.

Kapitola I.

Noc v solidním domě mého bratrance mi připomněla, o co přicházím. Roubené trámy příjemně doplňovaly dřevěné podlahy a záplava sušených i živých květin dokreslovala domácí atmosféru. Krajky pod vázičkami a zdobené závěsy u oken. Všude nějaká maličkost, která krásnila libovolný kout příbytku. Dohromady vytvářely příjemnou a pohodovou náladu.

Každý rok znovu a znovu opouštím na devět měsíců to, čemu říkám domov. Důvodem je moje práce. Zajišťuji bezpečnost. Podobný druh jako ostraha v nákupním středisku, jen v jiném měřítku. Pracuji pro světově proslulou leteckou show Red Bull Air Race. Většinu času mě kočovný způsob života baví. Ale občas přijdou okamžiky, jako právě dnes, kdy ležím v posteli z masivního dubu, v prachových peřinách a přemýšlím, jaký to má vlastně všechno smysl.

Z dumání mne vyrušilo zaklepání. Do dveří vstoupil bratranec Karl. Kdykoliv přejíždí letecká exhibice do Rakouska, využívám pohostinnosti v jeho domě. Leží necelých dvacet kilometrů od Spielbergu, v malé horské vesničce Seckau, a pyšní se neuvěřitelně překrásnými panoramaty. Vyrostl jsem jen pár kilometrů odtud. Snad proto se u Karla cítím tak dobře. Před lety mě pozval k sobě a časem se nějak toto pravidlo zaběhlo. Mám pocit, že nám všem vyhovuje.

„Už jsi vzhůru, Davide? Ingrid se ptá, jestli s námi posnídáš.“

Ingrid byla Karlova manželka a měli spolu dva hezké syny. Leci-
kdy jsem jim jejich domácí štěstí záviděl. Neustálé stěhování z místa
na místo příliš nepřeje trvalým vztahům.

Říkal jsem si, že až jednou nechám harcování po světě, chtěl
bych mít podobnou rodinu jako Karl. Věk nezadržitelně stoupal a
v mém oboru je každý rok znát. Už dávno jsem za zenitem fyzic-
kých sil. Naštěstí teď spíš sedím v manažerském křesle. Vedu celý
tým a zodpovídám za bezpečnost. Náročný úkol i pro zdravého
chlapa.

Před nedávnem mě potkala nehoda vyžadující dlouhodobou re-
konvalescenci. Vyřadila mne na několik měsíců z oběhu. Teď bych
v terénu jako pochůzkář už nebyl co platný. Při nehodě jsem si po-
hmoždil záda a jeden kyčelní kloub. Od té doby musím občas nosit
korzet a napadám na levou nohu. S takovým hendikepem není
možné dál aktivně sloužit. Naštěstí se vedení soutěže rozhodlo, že
navzdory fyzicky neuspokojivému stavu, bude i nadále využívat
mých služeb velitele ostrahy. A tak jsem se přece jen mohl vrátit.

Utekly dva mítinky nového ročníku bez mé účasti. Budapešť a
Ascot. Oba zaštiťoval můj stálý zástupce Ian Anastasov, na kterého se
mohu plně spolehnout.

„Rád přijdu Karle, dej mi chvíličku.“

Po snídani u společného stolu šla Ingrid vypravit chlapce do školy
a odvést je na vyučování. Všechny tři čekalo několik kilometrů do
vzdálené školy ve vedlejší městě. Karl měl práci doma na statku.
Zemědělstvím se v Rakousku živí mnoho rodin.

Ještě než Ingrid s dětmi odjela, zazvonil mi mobilní telefon. Horvor takhle brzy po ránu většinou věstil problémy. A tentokrát pořádné.

„To je David Hauler? Ředitel závodu, pan Crosby, mě požádal, abych vás okamžitě povolal. Stalo se neštěstí.“

Volající byl nový *steward*, dohlížejíci na férový průběh soutěže. Toto byl jeho první mítink a zatím se rozkoukával. Jeden ze starších členů komise musel náhle a neočekávaně odejít ze své funkce. Zdravotní problémy mu nadále znemožňovaly účast.

„Jsem tam za dvacet minut.“

Když člověk vypadne z dění, bývají návraty do služby pořádně těžké. Je to stejné, jako zkusit naskočit do již rozjetého vlaku. Chce to vytrvalost a čas. A jak vidno, události se mi situaci nepokoušely ulehčit.

Dnes měl začít druhý den tréninkových letů, který rozhodne o časech pro kvalifikaci. Nervozita mezi všemi zúčastněnými stoupla strmě do nebes. Jak se zdálo, jeden z členů soutěžního týmu zřejmě to napětí neunesl.

Na dálnici vrcholila ranní špička, přesto se mi podařilo do areálu dostat ve slíbený čas. Najatí muži od vstupní ostrahy se rojili jako vosy. Můj zástupce mezi nimi nebyl. Dozvěděl jsem se od nich, že policie už je uvnitř a nikoho na místo vyšetřování nepouští.

Před hangárem číslo tři stály dva policejní vozy a jeden označený automobil soudního lékaře. Celý prostor byl obehnán páskou, aby bránil zvědavcům v přístupu. Tísnilo se jich na malém prostranství poměrně dost. Iana jsem ani tady neviděl.

Na pořádek dohlížel osamocený uniformovaný strážník.

„Zpátky pane, tam nemůžete!“

„Jsem velitel ostrahy a zodpovídám za to, co se tu děje.“

„Je mi líto, nemůžu vás pustit.“

„Pak oznamte vašemu nadřízenému, nebo tomu, kdo celý incident vyšetřuje, že bych s ním chtěl mluvit.“

Chvilí přemýšlel, ale nakonec zapnul vysílačku.

„V pořádku, vyšetřovatel za vámi pak přijde do vaší kanceláře, pane.“

To, že mě nepustili dovnitř, ještě neznamenal, že musím složit ruce do klína. V téhle branži se, stejně jako ve všech uzavřených komunitách, fámy šíří rychle. Stačilo nadhodit ve shromážděném davu pár otázek.

Někteří tvrdili, že na nějakého mechanika spadl motor letadla. Úplně mu rozdrtil hlavu na kaši. Druzí zas, že mu vrtule usekla ruku a on vykřvácel. Našli ho jeho dva kolegové, když ráno přišli do práce. Kdo však byl ten nešťastník, nikdo nevěděl.

Vyrazil jsem k sobě, postávat tady bylo evidentně k ničemu. Být šéfem ostrahy má i své kladné stránky. Znáte různé přístupové kódy. Jako kupříkladu ten od záznamů bezpečnostních kamer. Policie je jistě bude chtít vidět. Zápasil jsem se svědomím, jestli je můžu zhlédnout. A vlastně proč ne? Vždyť je to koneckonců má práce. Za to mě platí.

Protože chyběl časový rámeček, začal jsem hezky odzadu. Viděl jsem sebe diskutujícího se strážníkem, příjezd policie, pak dva mechaniky, jak v panice vybíhají i jak vstupují do hangáru. Posuvník

bylo třeba přetáhnout ještě o další dvě hodiny vzad, abych konečně našel, co jsem hledal. Vrávorajícího muže, který jako první příchozí odemká vrata a mizí za nimi. Zkusil jsem dohledat jeho pohyb. Kupodivu nepřišel z ubikací personálu, ale směrem od vnější brány.

Kamera na vstupu zabírala bezprostřední okolí, na vzdálenější objekty nestačila. Bylo štěstí, že se do záběru dostal asi dvaceticentimetrový předek sytě zeleného vozu. Za chvíli ze strany řidiče vstoupil do obrazu i můj muž. Trochu se potácel. V jednu chvíli poklekl a pozvracel přední kolo vlastního auta. Pak poněkud jistěji vyrazil směrem ke vstupu. Prokázal se ostraze kartou a následně byl vpuštěn.

Víc toho z kamer vyčíst nešlo. Vstal jsem a vyrazil ke strážní budce. Službu konající člen ostrahy si na nešťastníka dobře pamatoval. Budil v něm dojem, že je opilý. Bohužel ho nezadržel, jak říkají regule, ale s napomenutím pustil dál.

Takový nešvar se děje všude a poměrně často. Lidé od této branže jsou většinu roku odříznuti od svých rodin a nezřídká se napijí. Alkohol jako přestupek je ostrahou mlčky tolerován. Členové ochranky přece nejsou jejich mámy, aby jim naplácali pokaždé, když se ztřískají. Znal jsem tenhle názor mužstva. Jako jejich vedoucí jsem ho však trpět nesměl.

Policejní důstojník mne dohnal právě v okamžiku, kdy jsem s nešťastníkem na stráži končil. Neměl jsem v úmyslu tolerovat podobně uvolněnou morálku. Policista se mnou chtěl mluvit. A vidět záznamy, pochopitelně.

„Mrtvý se podle dokladů jmenoval Ted O'Brian. Smrt nastala zadušením. Patrně vlivem předávkování.“

„Takže nešlo o žádnou nehodu...“ Drbům nesmí člověk hned uvěřit.

„Ne. Z oběti byl navíc cítit alkohol. Náš lékař ještě anamnézu ověří pitvou, ale zdá se to jasné.“

Rozhovor šel ke konci. Vypadalo to, že policejní úředník už by nejraději byl pryč. Zřejmě měl na stole mnohem víc nevyřešených případů.

„Budeme potřebovat kopie z videokamer. A odvezeme na přezkoumání i jeho vůz.“

Víc asi udělat nemohli. Pro mě byla alarmující zpráva, že se nám tu během mé několikaměsíční nepřítomnosti objevily drogy. Zajímalo by mě, co toho chudáka vedlo k tomu, aby si tělo zaneřádl opiáty. Jako by samotný alkohol nestačil.

Nechápal jsem, jak takový člověk mohl dělat špičkového mechanika v týmu jednoho z nejlepších pilotů celé soutěže. Nigel Bon byl mým přítelem, a tak jsem toho hodlal využít a položit mu pár otázek o O'Brianovi.

Mezitím, co vyšetřovatel trávil čas u mě v kanceláři, jeho lidé nezaháleli. Když jsme vyšli ven a loučili se, sanitka odvážela tělo a strážník smotával pásku. Nashromážděný dav pomalu odcházel. Už nebylo nač koukat. Život se pomalu začal vracet do zaběhnutých kolejí.

Celou společnost čekala poslední tréninková klání a každý měl moc práce, než aby mohl dál ztrácet drahocenný čas. Nešťastná smrt

jednoho z nich musela teď jít stranou. Večer, někde společně nad sklenicí piva, jistě dnešní události přetřesou ze všech stran. Znal jsem to dobře.

Nigela Bona jsem, jak jinak, zastihl u letadla. Byl zhruba stejně vysoký jako já, téměř metr devadesát, štíhlý a dobře vypadající. Přímočaré vyjadřování a veselý přístup k životu, to byla jeho filozofie.

„Nazdar Davide, rád tě zase vidím. Co noha, dobrý?“

Informace o mém zranění kolovaly po celém areálu. Mezi týmy sice vládne soutěživý duch, ale jinak k sobě mají všichni relativně blízko. Jako v každé tematicky uzavřené společnosti.

„Co říkáš tomu dnešku?“ Samozřejmě mluvil o ranní události. Stáli jsme v hangáru, kousek od místa, kde našli bezvládné tělo jeho mechanika.

„Právě o tom bych s tebou chtěl mluvit. Znals O'Briana dobře?“

„No, kámoši jsme zrovna nebyli, jestli myslíš tohle, ale když s někým děláš pět let, tak pár věcí pochytiš.“

„Měl nějaké problémy s drogami?“

„O'Brian? O tom pochybuji. Trochu pil. Občas se dokázal pořádně zřídit, ale nikdy ne při závodech. To víš, byl to Ir, ty mají chlast v krvi. Pro mě bylo důležitější, že to uměl s motorem jako nikdo jinej na světě. Popudlivej, mrzutej, to jo. Ale taky strašně šikovnej.“

„Policie tvrdí, že se předávkoval.“

„A do hajzlu.“

„Takže o tom nic nevíš.“

„Ne.“

Když jsem chtěl odejít, zastavil mě překvapujícím dotazem.

„S jeho dcerou už jsi mluvil?“

„On má u nás dceru?“

Jak se ukázalo, dcera Teda O'Briana pracovala pro konkurenční tým. Ovšem ne jako mechanik, ale jako vývojový pracovník. Sbírala data z jednotlivých letů a ty pak následně vyhodnocovala. Na základě její analýzy mohli týmoví mechanici přijímat správná opatření a měnit nastavení stroje. Optimalizovat výkon.

Budu ji muset vyhledat a položit podobné otázky. Těžko bych vymyslel horší načasování.

„Díky a zlom vaz.“ Takové přání Nigel Bon nepotřeboval. Patřil ke špičce v celé sérii.

Soutěže se účastnilo čtrnáct pilotů z různých zemí světa. Vyhrát mohl teoreticky kterýkoliv z nich. Nicméně pravdou bylo, že stabilních výsledků dosahovali čtyři, maximálně pět zúčastněných. Nešlo jen o to vyhrát závod. Šlo o to vyhrát celý ročník.

Můj zástupce Ian Anastasov dorazil hned po mém návratu do kanceláře. Byl zkontrolovat přípravy na závodišti. Převzal ode mě instrukce k nastávajícím několika hodinám a zase zmizel.

Ian byl poměrně mladý, ambiciózní kluk. Měl pronikavé myšlení, nenápadný vzhled a v sobě jakousi směs drzosti a ctižádostivosti. Vybral jsem si ho proto, že problémy řešil nejprve hlavou a teprve až pak silou.

Hodiny neúprosně tikaly a zanedlouho měl odstartovat doprovodný program, který zahajuje každé klání. Většinou se jednalo o seskoky padákem nebo prezentaci policejní či armádní techniky. Všude, kam oko dohlédlo, vrcholily horečné přípravy.

Ke mně do střediska neustále docházela hlášení ze všech stano-
višť. Zatím probíhalo celé představení bez problémů a zbytečných
incidentů. Diváci postupně zaplňovali ochozy a připravovali se na
zajímavou show.

Protože závody bývají situovány do výjimečných lokalit, aby ku-
lisa byla dostatečně poutavá, znamená to ve většině případů, že není
možné mít technické zázemí přímo v místě konání letecké soutěže.
To pro ochranku představuje dvojnásobný problém. Musíme zajistit
pořádek na dvou místech najednou. Proto mám pomocníka, mého
zástupce. Kde jsem já, není on. A obráceně.

Obvykle se zdržuji přímo na centrále, ve středu dění, kam se sbí-
hají všechny nitky a informační vlákna.

Ian se naopak zdržuje přímo na tribunách. Chci po něm, aby byl
co nejbliž lidem. Aby nasával atmosféru i nálady obecnstva. Téměř
vždycky se objeví někdo, kdo se adrenalinovým prožitkem nechá
strhnout příliš. S takovým člověkem pak přicházejí i potíže. Důležité
je zpacifikovat ho nenásilně, asertivně, ale hlavně v pravou chvíli.
Čas hraje důležitou roli. Dav snadno podléhá emocím, a pokud
k tomu dojde, ještě snadněji se vymkne kontrole. O tom by mohly
dlouze vyprávět všechny špičkové fotbalové kluby. Velmi často pou-
žívám při školeních instruktážní videa z fotbalových utkání.

Trochu mě mrzelo, že neuvidím dnešní rozřazovací závod na
vlastní oči. Ale pomýšlení, že budou následovat ještě další dva dny
soutěže, jsem vnímal jako náplast na pošramocený den.

Oživenou vzpomínkou na dceru předávkovaného mechanika mi
moje starosti připadaly najednou malicherné. Po závodech jsem

opustil kancelář s tím, že zkusím vyhledat onu nešťastnou mladou dámu. Bez dalšího vodítka nezbývalo než vyrazit do jejího týmového zázemí. Neočekával jsem, že bych ji zde našel, ale snad tu bude někdo, kdo o ní bude mít přehled.

K mému překvapení byla na pracovišti. Plně soustředěná na obrazovku zaplavenou daty z posledního letu. Mladá žena s kaštanovými vlasy, hlubokýma smutnýma očima a plnými rty. Co měla na sobě, nebylo podstatné, koukal jsem jen do jejích světle zelených očí, od kterých jsem pohříchu nedokázal odtrhnout pohled.

Venku pomalu odcházely davy lidí k autům, aby mohly vyrazit přeplněnou dálnicí zpět k domovům. Piloti i s letadly mizeli v oblacích, aby dovedli své stroje v pořádku do hangárů. Veřejná část podívané skončila. Nyní nastává druhá fáze, ta běžnému divákovi skrytá. Technici, letci a mechanici vyhodnotí posbírané údaje a zkusí do následujícího kvalifikačního dne přenastavit letadlo, aby dosahovalo ještě kvalitnějších výkonů. Všechny dnes večer čeká pořádný kus práce.

S tímto vědomím jsem přistoupil k mladé ženě a oslovil ji.

„Dobrý večer, jste Isabela Laver, dcera Teda O'Briana?“

Žena vzhledla od počítače. Měla usazené oči a pod nimi napuchlá spodní víčka. Že jsem na správné adrese bylo zřejmé, aniž by musela odpovědět.

„Kdo jste? Sem nikdo nesmí. Jestli si myslíte, že budu odpovídat na vaše hloupé otázky, pak se mýlíte. Zavolám ostrahu.“

„Omlouvám se, ale zřejmě došlo k omylu. Já nejsem novinář. Jmenuji se David Hauler a jsem šéfem bezpečnostní služby této společnosti.“

Mladá žena mě přejela pohledem a rychle změnila tón.

„Promiňte. Celý den tudy procházejí novináři a neustále se snaží vypátrat něco o mém otci.“

Najednou vypadala tak strašně křehce. Když jsem ji viděl, nešťastnou, drobnou osobu v týmové kombinéze, přišlo mi kruté hrabat se v nedostatečných muže, který pro ni od dětství znamenal všechno.

„Je mi líto, co se stalo. Chtěl bych vám vyjádřit upřímnou soustrast a nabídnout své služby. Kdybyste cokoliv potřebovala, neváhejte se na mě obrátit.“

„Děkuji vám.“ Sama byla tímto rozhovorem zaskočena. Zřejmě jí nedával moc smysl.

Upustil jsem od nepříjemného rozhovoru a sám pro sebe si svoji slabost omlouval pragmatickou logikou, která říkala, abych posečkal do doby, kdy bude známa oficiální zpráva o příčině smrti, potvrzená patologem.

Den pomalu končil. Vystoupení leteckých akrobatů proběhlo bez potíží, aniž bylo nutné řešit závažnější konflikt. Zástupce Ian mi podal pravidelný referát.

Hlásil pouze jednu nehodu. Ne smrtelnou. Došlo ke střetu aut na parkovišti u závodiště, bez zranění. To bylo vše. Nebýt smrti mechanika, mohl to být docela poklidný den. A takových bývá v sezóně opravdu pomálu.

Večer pokročil a Ian Anastasov odjel domů (do hotelu). Měl jsem pocit, že se přece jen znovu dostáváme do starých kolejí. Staronové kolečko zapadlo do ozubení a stroj šlapal dál. Jen to kolečko bylo trochu ošoupané. Noha mě bolela jako čert.

Ještě než jsem i já mohl odjet do Karlova domu, vyžádal si jeden incident moji přítomnost. Ochranka chytila nějakého novináře bez platného povolení. Chtěl k hangárům.

Když byl zadržen, trval na tom, že musí mluvit s velitelem ostra-hy. Mojí přítomností byl překvapen, zřejmě čekal, že už budu pryč. V areálu neměl co dělat. Nechal jsem ho vykázat.

Večer v posteli, když už ostatní v domě spali, jsem si vybavil tvář Isabel Laver. Navzdory tomu, že byla zdrcená zármutkem, moc jí to slušelo.

Kapitola II.

Druhý den přinesl další neočekávaný zvrát. V kanceláři mě vyhledal sám ředitel letecké show, Daniel Crosby. V obličejí měl hluboké vrásky. To nevěstilo nic dobrého.

Den přitom začal tak nevinně. Ráno jsem, jako obvykle, posnídal s Karlovou rodinou. Tentokrát nespěchali nikam za školou ani za prací. Byla sobota a na programu měli volno. Chtěli ho strávit v nedalekých horách. Počasí k příjemné túře doslova vybízelo. Slunce svítilo od božího rána a na obzoru nebyl ani mráček. Oba kluci radostně pobíhali a navzájem se pošťuchovali. Byli plní života.

Při jejich pozorování mne mysl zavedla zpátky k nešťastnému úmrtí. Připomnělo mi to, že musím s mužstvem promluvit a zdůraznit nulovou toleranci alkoholu na závodisti i v prostorách hangárů. Také nakoupím testy na přítomnost drog v organismu a rozdělím je ke všem vstupům. Nepředpokládal jsem, že by proti tomu ředitel cokoliv namítal.

Po příjezdu na pracoviště nebylo nutné Crosbymu volat. Potkal jsem ho, když přicházel směrem od hangárů. Tipoval bych, že si šel prohlédnout místo včerejšího neštěstí. Vysoký vychrtlý muž s hranatým obličejem, v neforemně tvarovaném obleku. Za unavenými očima v celokovových obroučkách se skrýval trochu zkostnatělý, leč stále funkční mozek.

„Pane Haulere, můžete mi vysvětlit, co má tohle znamenat?“ V ruce držel srolované noviny a několikrát s nimi máchl sem a tam před mým obličejem. Jelikož se mi je ani nepokusil podat, evidentně předpokládal, že jsem je již četl. Nečetl.

Na sportovní dvojstránce stál ostrý článek, který líčil nebohého předávkovaného mechanika jako oběť neúnosných poměrů v samotném srdci společnosti leteckých závodů. Přičemž vrcholem ledovce byla bezesporu neschopnost bezpečnostní služby udržet pořádek. Jmenovitě pak zaráží především trestuhodná nekompetentnost Davida Haulera, vedoucího celé té pokulhávající mašinerie a jediného zodpovědného člověka za onu nešťastnou událost.

Ačkoliv se článek navenek tvářil, že je věnován osobě smutně zesnulého Teda O'Briana, ve skutečnosti šlo o štvavý počín cílený proti mé osobě.

Jak poznamenal ředitel Crosby, dobré jméno celého soutěžního podniku takovými novinovými výlevy jen trpí. Ani mě nepřekvapilo, když jsem pod článkem našel jméno redaktora, který byl včera díky mně vyhozen z areálu.

„Pokulhávající mašinerie“ ěala do živého. Už dávno jsem si říkal, jestli je správné, aby vedení bezpečnostní služby Red Bull Air Race spočívalo na chatrných bedrech a pajdavých nohách jednoho částečného mrzáka. Jestli bych raději neměl přenechat vedení někomu mladšímu. Třeba Ianovi.

Řeč v tomto duchu ředitel Crosby okamžitě a rázně ukončil.

„Vaše hlava má pro nás větší cenu než něčí bezduché svaly.“

Takové prohlášení bylo vůči mému zástupci značně nespravedlivé, přesto mne pochvala potěšila a zároveň pohladila po rozhárané duši. Nastínil jsem řediteli svoji představu o drogové kontrole. V podstatě souhlasil.

„Tak jen hleďte, aby už se nic podobného neopakovalo. Vrhá to na nás špatné světlo.“

Na to, že přišel o život člověk, tak trochu pozapomněl.

„Vlastně jsem za vámi přišel z jiného důvodu.“

Ačkoliv se to zdálo nemožné, vrásky v jeho obličejí se ještě víc prohloubily. Neměl rád dlouhé proslovy, a tak přešel rovnou k věci.

„Vím, že je těžké se po víc jak dvou měsících hned vrátit do tempa, ale mám pro vás jeden neodkladný úkol.“

Tvářil se tajemně a opatrně točil hlavou, jako by zkoumal, zda nás nemůže někdo slyšet.

„To, co vám teď řeknu, zůstane jen mezi námi, jasné?“

Po takovémto úvodu jsem doslova hořel zvědavostí. Ředitel Crosby nepatřil k lidem, kteří by se vyžívali v teatrálních výjevech.

„Byl jsem neoficiálně upozorněn, že dochází k určitým nesportovním a dost možná i nezákonným machinacím, které následně ovlivňují další průběh soutěže.“

Svá slova nechal vyznít do ztracena. Jeho sdělení bylo pro mne šokující.

„Chcete říct, že někdo podvádí a manipuluje s výsledky soutěže? Ale jak?“

„To právě chci, abyste zjistil. Nejdřív musíte prošetřit, jestli k něčemu takovému skutečně dochází. Já doufám, že to je jen nešťastný omyl.“

„Mohu se zeptat, jak jste k této informaci přišel?“

„Sděлил mi ji jeden důvěrný přítel, kterému nemám důvod nevěřit. Jeho jméno není v tuto chvíli podstatné. Důležité je, aby takové počinání, pakliže existuje, nediskreditovalo celou společnost.“

„Pokud mi neřeknete jméno, budu potřebovat něco jiného, čeho bych se mohl pro začátek chytit.“

„Přirozeně. Zaměřte svoji pozornost na nedávnou událost v Budapešti. Podobné incidenty prý lze vysledovat zpět v rámci téměř celého předchozího ročníku.“

„Cože? No, to snad ne.“

Crosby nešťastně kýval hlavou.

„Kdybych to neměl z tak bezpečného zdroje, označil bych to sám za nesmysl.“

„Dobrá, pokud připustím, že je něco takového možné, ví váš informátor, kdo za tím stojí?“

Ředitel jen smutně pokrčil rameny.

„Bohužel.“

Když odešel, sedl jsem si do otočné židle a přemýšlel. Jak by něco takového bylo možné? V celém šampionátu je čtrnáct týmů. Všichni se navzájem důvěrně znají a je téměř nemyslitelné, aby někdo podváděl. Ostatní by si toho dříve nebo později všimli.

Ředitel prohlásil, že k podvodům dochází dlouhodobě. Minimálně od minulé sezóny. A přímo mně pod nosem. Jestli je tohle sku-

tečnost, patřím už definitivně do starého železa. Ten pomlouvačný článek měl možná pravdu.

Ne! Musím dokázat sobě i tomu uštěpačnému pisálkovi, že ještě nejsem na odpis. Ředitel Crosby mluvil o poslední nehodě v Maďarsku. Měl na mysli překvapivé odstoupení jednoho z favoritů v závěrečném finálovém duelu.

Moje znalost té události vycházela pouze z poměrně podrobného Ianova hlášení. Tou dobou jsem hodně četl, co jiného mi také zbývalo. Zotavoval jsem se právě v nemocnici a měl tak dost času.

Klání v Budapešti probíhalo až do nešťastného incidentu hladce. Počasí závodníkům přálo a na březích Dunaje se tak mohl sejít statisícový dav přihlížejících. Semifinálová osmička odlétala svoji kampaň a po doprovodném programu se zbylí čtyři finalisté chystali na grandiózní vyvrcholení čtyřdenního zápolení. Vzrušení mezi diváky bylo téměř takové, jako mezi piloty samými.

Zmiňovaná událost se odehrála mimo zraky přihlížejících, před týmovým hangárem. Sem mechanici vytlačili letecký speciál. Do kokpitu nasedl pilot, nastartoval motor a proběhla série krátkých testů. Něco jako předvzletová kontrola. Čas pokročil a přiblížila se doba letu. Muž v řídicí kabině byl netrpělivý. Samotné *Final four* slibovalo s velkou pravděpodobností umístění na stupni vítězů. Pak pilot vyrobil jednu z osudových chyb.

Uvedl letadlo do pohybu. Bohužel, stroj se nevydal vpřed po rozjezdové dráze. Místo toho udělal kotrmelec. Ne doslova, pouze předeek přepadl přes přední kola a zabořil vrtuli do země. Ta samozřejmě náraz nevydržela. Důvodem k této nechtěné zemské akrobacii

byly robustní klíny, které bránily podvozku v náhodném pohybu. A bránily mu úspěšně. Poničené listy vrtule nebylo možné opravit. Pilot musel odstoupit ze závodu.

Opravdu kuriózní situace. V atmosféře plné nedočkavosti a houstnoucího napětí sice všechny přítomné překvapila, nicméně ji dokázali pochopit. Ian incident prošetřoval a dospěl k závěru, že se jedná o nehodu. Neměl jsem sebemenší důvod tomu nevěřit.

Ale co ve světle nových událostí? Nebylo vše přece jen jinak? Bylo by možné, že tato bizarní nehoda není tím, čím se zdá? Co jestli šlo o rafinovaný pokus zmanipulovat výsledek soutěže? Budu muset zajít na návštěvu a osobní pohovor za nešťastným pilotem.

Takové ráno jsem si rozhodně nepředstavoval. Ne v den, kdy začínou kvalifikační lety. Hlavní víkendový program. Včerejší tréninky definitivně rozhodly o pořadí soutěžících. Všichni dnes absolvují dva lety. Čtrnáct zúčastněných poletí ve dvojicích proti sobě. Pilot s nejlepším časem proti tomu s nejhorším.

Rakouské klání bylo pro mě vždy tím nejzajímavějším v sezóně. A tentokrát o to víc, že právě při něm jsem se opět vracel k práci. Jenomže letos už od tréninkových letů bohužel nabíral tento ročník stále víc a víc nahořklou pachuč, která mi kazila očekávanou radost z návratu i ze soutěže samé.

S obavou, co se ještě stane, jsem vyrazil do terénu. S Ianem jsem se dohodl, že si pro tentokrát role prohodíme. Po celý následující víkend, kdy bude probíhat finále, budu já hlídat v první linii a on v centrále. Vůbec z toho neměl radost. Nedivím se. Znamenalo to

sedět na židli a koukat do monitorů místo na nebe. Jenomže já tentokrát potřeboval zůstat mobilní.

Čerstvý jarní vzduch mi udělal dobře. Nic se nejl tak horké, jak se uvaří. Z lidí kolem sršelo napětí a energie. Dnešní událost přilákala snad všechny věkové kategorie. Ponejvíc tu samozřejmě byli zastoupeni muži středního věku, ale k vidění bylo i mnoho rodin s dětmi a ne jeden důchodce. Takové uspořádání vídají chlapi z ochranky nejraději. Tento druh diváků podléhá nekontrolovatelným emočním výlevům mnohem méně a je stabilnější. Slibovalo to klidný den.

Piloti předváděli na obloze své umění a díky nainstalovaným obřím obrazovkám si oko diváka přišlo na své. Obrazové plochy detailně zaznamenávaly rychlé horizontální průlety pylony, stejně jako vertikální kličkovanou v šikaně. Show doplňovaly různé prostřihy a rozhovory s aktéry. Nikdo se tu rozhodně nenudil.

V jeden moment byla dobrá nálada mírně otřesena potyčkou několika mužů. Dokázali jsme ale včas reagovat, než se spor rozhořel. Jeden z přihlížejících nešťastnou náhodou polil jiného, který si to nechtěl nechat líbit. Celý incident zkusil krotit kamarád prvního chlápka, ale namísto toho byl do pře také zatažen.

Protože se vše odehrálo v mé blízkosti, povolal jsem vysílačkou posilu a rázně potencionálně nebezpečnou situaci vyřešil. Můj nástup všechny zainteresované zaskočil a než se vzmohli na reakci, bylo po všem. Nakonec jim přivolání kolegové jen domluvili a všichni (včetně zvědavců okolo) se mohli vrátit ke sledování pokračujícího programu. Právě včas na další duel.

První z páté dvojice nalétával do startovní brány. Piloti do ní obvykle klesají z větší výšky, aby tak nabrali rychlost, kterou díky pevně zakotveným limitům nesmí překročit. Stejně jako stupeň přetížení. Když letec předepsaná pravidla nedodrží, komise stewardů ho bez milosti penalizuje nebo dokonce vyloučí.

Za letadlem zůstávala šedivá čára dýmu, který chrлил vyvíječ kouře. Tato technická pomůcka neslouží k urychlení stroje, jejím účelem je jen lépe vizualizovat a zatraktivnit let.

Náhle však pruh popelavé stuhy zakolísal a vykreslil na obloze roztrhané obláčky. Pak dokonce přestal pracovat docela. Pilot zřejmě od svého pozemního týmu obdržel informaci o poruše, na okamžik se přestal soustředit a klesl příliš nízko. To byl konec jeho nadějí. Stroj ztratil předepsanou výšku a byl za nízký průlet diskvalifikován.

Tato událost mi připomněla, jak nesnadný úkol jsem na sebe vzal. Prakticky neexistuje mítink, kde by nebyl někdo ze soutěže vykázán. Ať už za technické selhání, jako právě v tomto modelovém případě, nebo za selhání člověka.

Kdo potom dokáže určit, jestli šlo o náhodu, nebo zlý úmysl?

Najednou jsem se cítil bezradně. A podobné stavy nesnáším.

Nejvyšší čas s tím něco udělat. Vyzrazil jsem za pilotem, který v Budapešti způsobil nehodu a ohnul vrtuli. Naštěstí už měl dnes odlétáno.

Že nepůjde o příjemnou společenskou událost, mi bylo jasné od samého počátku.

Zaprvé byla celá tato věc poměrně hodně medializována a všichni zúčastnění už měli jistě nežádoucí popularity dost. Zadruhé Niel-

sen, pilot nešťastného speciálu, patřil do kategorie letců, kteří se cítí být tak trochu nadřazení ostatním spolupracovníkům. Někteří jeho mechanici o něm mluví jako o arogantním parchantovi.

Ještě dopoledne jsem zhlédl záznam pro televizi, kde Nielsen zkroušeným hlasem vysvětluje, že došlo k týmovému selhání při komunikaci na startu. Operátor, který měl uvolňovat stroj na vzletovou dráhu, se domníval, že signalizuje „Stůj, čekej“ zatímco pilot pochopil pohyb jako pokyn pro vzlet. Politováníhodná, leč pochopitelná nehoda.

Jak už to tak bývá, televizní interpretace se dost často liší od skutečnosti.

„Ten zatracenej bastard to udělal schválně!“

V pilotově brunátné tváři nebyla ani stopa po lítosti. Jen sžíravý vztek. Pochopil jsem, že to myslí vážně.

„Jasně, že to nikomu nepřízná, ale říkám vám, tady nešlo o náhodu. Ten smrad se mi chtěl pomstít!“

Rozhodl jsem se hrát jeho hru.

„Napadá vás, proč by to dělal?“

Nielsen se už už nadechoval k odpovědi, ale v poslední chvíli si to rozmyslel. Když pak promluvil, už nebyl tak sebejistý.

„Do toho vám nic není.“

Víc se mi z něj vypáčit nepodařilo. Jen s přemáháním dokázal vyslovit alespoň jméno nešťastníka, který podle něj celou katastrofu zavinił.

„Tom Clarson.“

Potom už neměl další stání. Naštvaně zmizel z dohledu a cestou se ani jednou neohlédl. Nečekal, že půjdu za ním.

Napadlo mě, že v tomhle hangáru přátelské vztahy moc nekvetou.

Náš poněkud hlučnější rozhovor neunikl pozornosti ostatního osazenstva. Údržbáři a mechanici nakukovali ze všech rohů, šibalsky se usmívali do vousů a přitom dělali, že o mně ani neví. Najednou měli tuze napilno.

Tom Clarson mezi přihlížejícími pochopitelně nebyl. Našel jsem ho na volném prostranství, kousek za budovou. Telefonoval. A nebyl to evidentně příjemný hovor.

„...Jak chceš, ale nepočítej, že ode mě uvidíš jedinou vindru.“

Přicházel jsem z boku. Chybělo mi k němu jen pár metrů, ale stále o mně nevěděl. Vztekle kopal do trsů prožloutlé trávy a naslouchal hlasu z mikrofonu.

„To se uvidí u soudu.“

Když zavěsil, konečně se obrátil mým směrem. Vyděsila ho moje blízkost. Věděl, kdo jsem i co dělám. Nijak ho nepřekvapilo téma rozhovoru, který s ním chci vést.

„Je mi jasný, co o mně ten šmejď všude roztrubuje. Ale takovému jako on bych já nevěřil ani nos mezi očima.“

Nečekal na reakci, pokračoval hned dál.

„A když někdo bezostyšně chrápe s manželkou svého kolegy, tak ani nemůže čekat nic jiného!“